

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Félévre . . . 9 kor. — fl.
VIDÉKEN: Negyedévre 3 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Az indemnitás.

Most kezdték tárgyalni a pénzügyi bizottságban az indemnitásról szóló törvényjavaslatot. — Nemsokára a Ház elé kerül, ahol a többség, persze szó nélkül meg fogja szavazni. Legfőleg a forma kedvéért fog a kormánypárt egyik tagja beszélni, hogy a kormánypártot kapacitálja.

Eddig úgy volt, hogy a kormánypártot voltaképpen nem kellett kapacitálni. Az az ugynevezett párt-fegyelem dresszirozta kellőképpen eddig a többséget. Mindegy volt eddig, akármit beszélnek a jobb, vagy a bal oldalon. A többségnek az volt a feladata, hogy mindent megszavazzon. Ennek a kötelességének, melyet nem az ország érdeke, hanem — ismételjük — a pártfegyelem rótt a pártra, megfelelt mindig. Akármit kért a kormány, azt

megszavazta minden renitencia nélkül.

Utóbbi időben, mint mi is konstatáltuk, ez a fegyelem meglazult. A katonai javaslatok dolgában pedig határozott renitenciát tanusított. Ez erősen megijesztette a kormányelnököt, az egész kormányt és meglehetősen nagy zavart is csinált a kormány cirkulusaiban. A katonai javaslatok ennek folytán kátyuba jutottak. Seki sem tudja, talán a kormányelnök sem, hogy hát voltaképpen mi is lesz a katonai javaslatokkal?

Azonban a miniszterelnök talán azzal vigasztalódik, hogy ez a lázadás még nem öltött olyan veszedelmes jelleget, hogy azzal a pártban bizni nem lehet. Majd csak elmúlik — gondolja — mint efemer jellegű, futó jelenség és akkor hozzá lehet fogni a fegyelem megerősítéséhez.

Az indemnitás megszavazása

dolgában nincs aggodalma az iránt, hogy saját pártja nem fog akadályokat gördíteni eléje. Hisz mindössze arról van szó, hogy a költségvetést négy hónapra meghosszabbítsák. Ez nem nagy gondot okoz a kormánypártnak. A mióta ez a párt existál, azóta indemnításokat még mindig meghosszabbított.

De a függetlenségi párt igen is nagy akcióra készül ennek a javaslatnak a tárgyalására is. — Tisztán akar látni abban, hogy mi lesz a katonai javaslatokkal? Ezeket a javaslatokat, mint már előzőleg kifejtettük, csak elodázták, de nem vonták vissza. Elodázták részben azért, mert a kormány-pártban nagy volt az áramlat ellene, de kivált azért, mert az osztrák Reichsrath bizottságai elé nem lehetett terjeszteni. Nem az ország jogának védelme, nem alkotmányos meg-

A farkas.

Irta: *Giovanni Verga.*

Magas volt és sovány, teltkeblű, mint a barna asszonyok, bár nem volt már fiatal. És sápadt volt, mintha mindig malária kerülgetné, de a sápadt arcon két nagy szem és üde piros ajakpár, mintha mindent elakarna velük nyelni.

A faluban így hívták: a farkas, mivel-hogy sohasem tudott eltelni semmivel. Az asszonyok keresztet vetettek, ha tovamenni látták, egyedül mint egy kutya, lopózdva, óvatosan, mint egy éhes farkas. Egy szempillantásába került, hogy elragadja piros ajkával az ő fiaikat és férjeiket, maga után vonszolja a viganójával s mohón rajtuk legettessen sátán tekintetét még az Uristen oltára előtt is. Szerencsére a „farkas” sohasem ment a temetőbe, husvétkor sem, karácsonykor sem, nem gyönt s nem hallgatott misét sohasem. Péter Angiolino, a Senta Mária di Gesu papja, Isten hív szolgálója, lemondott a lelke üdvösségéről.

Maricchia, a szegény, jó, derék leányzó, titokban könnyeket ontott, mivelhogy ő lánya volt a „farkas”-nak és így bizonyára senki sem akadt, a ki megkéri a kezét, holott szépen együtt volt az öreg lánynak a kelengye s volt egy földcséke is, akár-csak a többi falubeli leánynak.

Egyszer a farkas beleszeretett egy szép legénybe, a ki az imént került vissza a katonasorból s a ki épp mellette kaszálta a szénát a notárius kaszálóján. Beleszeretett, de még hogy! Égő tűz hevitette a testét a vállfűző alatt s a mikor szemét rászegezte a legényre, olyam szomj gyötörte, akár a mezőt a rekkenő júniusban.

A legény azonban nyugodtan kaszált tovább. Legfőleg azt mondta, szemét a szénarendre szögezve:

— Mi lelte szomszédasszony?

A végtelen kaszáló közepén, a melyen csak a szöcske szárnyzizegése zavarta meg a csöndet s a melyre hevesen tűzött a nap-sugár, a farkas rendet rendre vágott, boglyát boglya mellé s nem érzett egy csöpp fáradságot sem, nem tágitott mellőle egy korty vizért sem, csakhogy ott maradjon a Nanni oldalán, a ki kaszált, kaszálgatott s legfőleg azt kérdezte tőle olykor:

— Mit akar, szomszédasszony?

Egy este aztán megmondta neki az asszony. Ez akkor történt, a midőn a többi munkás a pajtában szundikált s a kutyák kiünn vonítottak a széles sötét mezőkön.

— Téged akarlak! Te szép vagy, mint a nap és édes mint a méz. Téged akarlak!

— Én pedig a lányodat akarom, — válaszolt Nanni nevetve.

A farkas a haját kuszálta tiz ujjával s megsimogatta a halantékát. Nem szólt egy szót sem, odébb állott. És nem is jött többé a pajtába. De októberben, olajszüret idején, megint találkozott Nannival, a legény ugyanis ott dolgozott a szomszéd házban s az olajzúzó malom csikorgása elvette az asszony álmát.

— Fogd a zsákot és gyere velem — szólt a lányához.

Nanni javában gyümöszölte az olaj-bogyót a zuzóba s olykor gyü te! kiáltással nógatta az öszvért.

— Akarod a lányomat Maricchiát? — kérdezte a legénytől.

— Mit adsz a lányoddal? — válaszolt Nanni.

— Megkapja az apai jussát, azonkívül odaadom neki a házamat. Nekem elég, ha a konyhában egy zugot hagytok, hogy szalmát teregethessek magamnak nyogvóhelyül.

— Ha így van, akkor beszélhetünk a dologról karácsonytájt.

Nanni zsiros, piszkos volt az olajtól meg a boglyóktól, Maricchia semmi áron sem akarta őt. De az anyja megfogta a kontyánál fogva s a kemenczére mutatva, odamormolta a fülébe:

— Ha nem mégy hozzá, megöllek!

(Folyt. köv.)

Halmágyi Sámuel.

Női és leány felöltők legnagyobb áruházában
 Debreczen Piacz-utca 47. sz.

megérkeztek az őszi és téli újdonságok, női és leány felöltők szőrme boák, karmantyuk (muffok), szőrme kalapok, sport sapkák blouzok és zsupónok dus választékban

≡≡≡ meglepő olcsó árak! ≡≡≡

védelmzése volt az elodázás oka, hanem mert Ausztriában nem lehetett a dolgról tárgyalni. Elodázás azonban — bármi volt is annak indító oka — még nem visszavonás.

És a katonai javaslatok még mindig ott függnek a levegőben, kész veszedelmek gyanánt, melyek súlyos aggodalomba döntötték az országot.

A függetlenségi párt követeli, hogy a kiegyezés dolgában is színt valljon végre a kormány, hogy lássák és tudják, mi lesz az ország sorsa? Mi a célja a kormánynak és mennyire képviseli az osztrák kormányval szemben az ország érdekeit.

Mindent a költségvetés meghosszabbítására vonatkozó javaslatok tárgyalása közben követeli majd a függetlenségi párt. Minden jel arra mutat tehát, hogy az indemnitás fölött a tárgyalások nem fognak simán lefolyni.

Az indemnitás a pénzügyi bizottság előtt.

Távirati tudósítás.

Budapest, október 27.

A munkahiányban szenvedő képviselőház plénuma helyett az egyes bizottságok keretébe szorul most a szőnyegen levő ügyek tárgyalása. Ezek között van az indemnitás javaslata is, melyben Lukács László pénzügyminiszter felhatalmazást kér az 1903. év első négy hónapjára a viselendő közterhekre és fedezendő állami kiadásokra nézve a jelenleg fenálló törvények érvényben tartására.

A javaslat ma került a pénzügyi bizottság elé, melynek tanácskozása délelőtt féltenegyre volt kitérve. Falk Miksa elnökült az ülésen, az előadói tisztelet pedig Naményi Ambrus töltötte be. Jelen volt természetesen Lukács pénzügyminiszter, de egyenes az ülés miatt jött Budapestre 3 napi rátóti tartózkodásából Széll Kálmán miniszterelnök is. A miniszterek közül ott volt Plósz Sándor és Darányi Ignác is, Graenzstein és Kiss Pál államtitkárok is, a függetlenségi párt bizottsági tagjai is Kossuth Ferenc elnökkel az élükön nagy számban jelentek meg s egyáltalán nagy érdeklődés mutatkozott a tanácskozáson.

A bizottság tárgyalása hosszabbnak és behatóbbnak ígérkezik s a tanácskozás befejezésének idejétől függ, hogy a javaslat már ezen a héten kerülne a Ház plénuma elé vagy sem. Annyi bizonyos, hogy az indemnitás bizottsági letárgyalásának befejezése előtt a képviselőház csak amolyan formális üléseket tarthat.

A pénzügyi bizottság mai tanácskozásáról itt következik részletes tudósításunk:

Az ülés megnyitása után Naményi Ambrus előadó röviden elfogadásra ajánlotta az indemnitás javaslatát.

Kossuth Ferenc szólott hozzá a javaslatához elsőnek. Kijelentette a függet-

lenségi párt nevében, hogy nem fogadja el a javaslatot, mert bizalmatlan a kormánnyal szemben. Rátér azután az 1899. évi 30-ik törvényzikkre s kifejti, hogy nem fogadhatja el a miniszterelnök interpretációját. A paktum megkötése alkalmából — ugymond — nem bocsátkoztak a törvény értelmezésébe: akkor a miniszterelnök azt hitte, hogy 1902. végéig megkötik a vám-szövetséget. Szerinte, miután a vámtarifa nem készült el, megsértetett a reciprocitás. Nemesak ő, hanem Horánszky is úgy fogta fel, hogy lejáratukkor fel kell mondani a külkereskedelmi szerződéseket. Arra is gondoltak, hogy a külállamok fogják felmondani a szerződéseket, azért is hitték, hogy el kell készíteni a vámtarifát? Most azonban sajnálattal látjuk hogy a miniszterelnök interpretációja nem védi meg az ország jogait, ez is egyik oka az ő bizalmatlanságuknak, a miért is nem fogadják el az indemnitás javaslatát.

Szederkényi Nándor szólalt fel ezután. Ő sem fogadja el az indemnitást. Nem érti, hogy a kormány miért siet ugy ezzel a javaslattal. Nem látja, hogy a kormány dolgozott volna valamit a lefolyt évben az ország érdekében.

Rakovszky István volt a következő szónok.

Nem fogadja el a javaslatot, mert a kormányt sok mulasztás terheli. A kiegyezés körül bizonytalanságok vannak és e helyett katonai javaslatokkal állnak elő. A hadügyminisztertől a delegációba a szó az arra a kérdésre, hogy mennyire fognak kerülni az új intézkedések, nem kapott feleletet, mert Széll Kálmán odasugta neki: Nicht antworten. Egyébként kijelenti, hogy a miniszterelnöknek az 1899. évi 30. törvényzikk-ről a képviselőházban adott értelmezésével egyetért.

Komjáthy Béla szintén a javaslat ellen szól. Támadja a kormányt, mert nem váltja be programját. A nemzetiségi kérdésben semmit sem tett, a nemzetiségek ime támadóan lépnek fel, Horvátországban és Fiumében drága pénzen vettek gyűlölködőket. A magyar nemzet és a korona között a kormány elhidegítette a viszonyt. Kerülő utakon akarják a nemzet terheit emelni. Erre vall a civilizista felemelése. Az 1899. 30. törvényzikkre rátérve, kifejti, hogy ő ugyanis a paktumhoz nem járult hozzá, de a pártok elfogadták és így a miniszterelnöknek sem szabad tőle eltérni. Széll Kálmán 1899. júniusban Bécsből visszatérve, már nem a pártokkal, hanem egyes bizalmi férfakkal tárgyalt. A szerint ma is az eredeti párki egyezmény áll fenn. A miniszterelnök 1899. június beszédében az 1902. való meghosszabbítás ellenértékéért állította oda azt, hogy 1902. végén alkalma lesz Magyarországnak a külfölddel szabadon szerződnie és tárgyalni.

Az ellenék ilyen interpretálása ellen a miniszterelnök nem tiltakozott, sőt a pénzügyi bizottságban is ezt az álláspontot fogadta el.

Igy hát a miniszterelnök nem volt őszinte

Széll közbeszól: Ez nem áll.

Városi közgyűlés.

Negyedik nap.

Debreczen, október 28.

A közgyűlés negyedik napját valami álmos, unalmas hangulat ülte meg, a mely különben minden finánciális vitát erősen jelleméz. A többség álmosan bóbiskolt a széksorokban, alig-alig

figyelt egy-egy szónok diskurzusára. — Éledni csak akkor éledt minden városatyai kebel, a mikor szavazásra került a sor.

A költségvetés egyes tételét oly kéjjel redukálták a bizottság tagjai, szinte gyönyörűség volt nézni Nos hát a főszámvevő circulusaiban oly erős zavart idéztek elő, hogy a költségvetés eme formája alig hasonlít valamit a főszámvevő által készített költségvetéshez.

Heves vita folyt a kaszálók tételénél még hevesebb a törzsménes ügyénél. Itt a gazdák egyrésze ugyancsak keményen kardoskodott a mellett, hogy a ménes létszámát le kell szállítani. — És csak nagy nehezen menekültek meg a derék lovak a szétzavarás veszedelmétől. Ügyük azonban jó kézben, egy 12 tagu bizottság kezében van.

A gyűlés lefolyásáról tudósítunk az alábbiakat jelenti:

Legelők és kaszálók.

Ennél a tételnél, amely különösen a gazdaközönséget hitva sorompóba, gazdáink érdekeit Fejér Ferencz, Öry Mihály és Horváth István védelmezték először is, majd mikor a vita szélesebb mederbe terelődött, egész parázs szóharaz keletkezett a legelő-ügy felett.

L. Nagy Bálint legeltetési szabályrendelet létesítését sürgette, amelyre a gazdaközönségnek nagy szüksége van.

Az elhangzott észrevételekre Király Gyula tanácsnok válaszolt röviden, szakszerűen.

A hortobágyi épületek javítására a főszámvevő 3000 koronát vett fel a költségvetésbe. A gazdasági bizottság ezt 1500 koronára javasolja leszállíttatni. A közgyűlés a leszállítást szótöbbséggel elfogadta.

Fejér Ferencz dr. felvilágosítást kér, hogy a szénakaszáltatásra felvett 3500 kor. vajjon mind fel fog-e használtatni. Indítványozza, hogy költségkimelés szempontjából kaszáltassa le felében a város a legelő szénait.

Király Gyula úgy találja, hogy az rossz gazdálkodás lenne. Csak kaszáltassa a város napszám mellett az ő szénait.

Fejér Ferencz: Ennél a tételnél a széna-bevétel miért nincs feltüntetve?

Roncsik Lajos: Ez a zárszámadásban és nem a költségvetésben van benne.

Fejér Ferencz: Ennél a tételnél legalább 3500 korona bevételt fel kell venni.

Többen hozzá szóltak még a kérdéshez, mire Király Gyula élt a zárszó jogával. Négyszáz hold kaszáló lekaszáltatása belekerülhet 3500 koronába. Sok szalmát és szénát fogyaszt el az állatkóroda is. Különben indítványozza, hogy a kérdést tanulmányozás végett adják ki egy bizottságnak.

A közgyűlés végül is úgy döntött, hogy a 3500 koronát beleveszi a költségvetésbe.

A városi törzsménes.

A városi törzsménes tételénél a költségvetéstől eltérő-g a gazdasági bizottság felére akarja leszállíttatni a ménes számát. A tanács elvileg egyetért ezzel, de a kérdés alapos megvitatását egy bizottságra óhajtja bízati.

Horváth István szólott először a kérdéshez. Ha a fogatok és a ménes ügyét rendezzük, akkor legalább ötszázalékos községi pótdától szabadulunk meg. A költ-

Utrak figyelmébe

óriási választékban érkeztek valódi angol gyapjuszövet újdonságok, ugyszintén hazai gyártmányokban posztó és gyapjuszövetek divatárú-üzletében. **Kossuth-utca 1. sz.**

Weisz Adolf

(Dörre eszkrász mellett.)

Czégre tessék vigyázni.

Határozott szabótt árák.

segvetésben készkiadás ugyan kevés van a ménésre, de a városi birtokok jórésze erre van lekötve. Maga részéről a ménés létszámának leszállítását javasolja.

Király Gyula hosszabb beszédben érvel a tanácsi javaslat mellett s végül megemlíti, hogy egy százados intézményt, mint a cziframénest, egy tollvonással beszűntetni nem lehet.

A ménés leszállítása mellett érvelt **Óry Mihály**, a tanács mellett **Ábrahám László**, **Juhász Ignác**. A gyűlés végül úgy határozott, hogy szótöbbséggel elfogadta a tanács javaslatát. A bizottság **Király Gyula** elnöklésével a következő tagokat küldötte ki: **Rickl Antal**, **Huttflész Kázmér**, **Polgári Bálint**, **Polgári József**, **Jóna János**, **Horváth István**, **Váczy János**, **Óry Mihály**, **Fried Emil**, **Fancsovics Jenő**, **Koszorus Lajos**. A bizottság a jövő év márczius havában tartandó közgyűlésen köteles jelentést tenni működéséről.

Márton Imre indítványozza, hogy az eladott lovak árából 25000 koronát vegyennek fel a költségvetésbe. A tanács ezt javaslatában ellenezte. A közgyűlés azonban leszavazta a tanácsot és **Márton Imre** indítványát fogadta el.

A polgári fakompetencia tételénél a közgyűlés kimondotta, hogy ezt az érdekelés tételével együtt fogják tárgyalni.

Az erdészeti tétel tárgyalása a késő esti órákig tartott. A felvilágosításokat itt **Török Gábor** erdőmester adta meg. Lényegesebb változás ennél a tételnél nem fordult elő.

A közgyűlést ma délután folytatják.

SZÍNHÁZ.

Utazás Felhő Rózsi szerződése körül.

Debreczen, október 28.

A debreczeni színtársulat kedves primadonnája **Felhő Rózsi** még csak egy hónapja aratja jelentős művészi sikereit a debreczeni színpadon és már is arról van szó, hogy virágvasárnap után elrepüljön ebből a városból más-hova, idegen vidékre. Két olyan fényes ajánlattal kínálták meg az ifjú művésznőt, a mely a kevésbé álhatatosakat már elcsábította volna.

Az egyik szerződési ajánlatot egy amerikai színgyörgő tette **Felhő Rózsinak**; 5000 forint havifizetést kínál a művésznőnek, ha itt hagyja az ő világot és átvitorlázik a yankeik országába. **Felhő Rózsi** ugyanis perfekt beszél angolul, francziául, érthető tehát, hogy egy ilyen par excellence szubrett nem kis nyereség lenne egy élelmes amerikai direktornak.

A másik ajánlatot **Somogyi Károly**, a nagyváradai színház igazgatója tette. Az ügyes szemü direktor 19 ezer koronára gázsit ígér **Felhő Rózsinak** egy évre, hogy ha a nagyváradai színtársulathoz szerződik. **Erdélyi Miklós**, **Somogyi titkára** már több ízben átjött Debreczenbe s erősen kapacitálta **Felhőt** a szerződés elfogadására.

A művésznő azonban még nem döntött és sem az egyik, sem a másik

ajánlatot nem fogadta el. Félő azonban, hogy ha **Makó Lajos** jó előre nem biztosítja magát, dönt és elszerződik. Mint értesülünk azonban **Makó Lajos** is megindította a szerződési tárgyalásokat, a mely hihetőleg kellő eredményre fog járni mindkét részre. Annyi bizonyos, hogy **Makó Lajos** színtársulata **Felhő Rózsi** eltávozása után értékben sokat vesztené.

* **Adám és Éva** operettet tegnap este nagy közönség érdeklődése mellett ismételték meg. **Felhő Rózsi**, **Krémer**, **Mezei**, **Krémerné** és **Nagy Dezső** zajos tapsokat arattak. A pajkos operett még sokszor vonz nagy közönséget a színházba.

ÚJDONSÁGOK.

Hangverseny Dankó Pista javára.

— A mai zeneestély. —

Debreczen, október 27.

A mi édes muzsikáju, kitűnő czigányprimásaink, **Magyari Imre** és **Kálmán** ma este rendezik a *Hungária* kávéházban **Dankó Pista** javára a már hirdetett hangversenyüket. A meleg szívé két derék primás — a kinek eszükbe jutott a magyar nóta atyamesterének szomorú sorsa — napok óta készül zenekarával a hangversenyre s olyan műélvezetben fogja részesíteni a debreczeni közönséget, a mely nagyon sokáig emlékezetes marad.

A halálos kórral vívódó dalosköltő szenvedése megihlette a két derék muzeikus lelkét. Százharmincz magyar nótában fogják eisírní szomorúságukat. — A százharmincz nóta nagy részét **Dankó Pista** szerezte, gyöngy ez valamennyi, vigadni, majd busongani fog rajta minden magyar lélek.

Dankó Pistát jól ismeri a debreczeni közönség. Mig ereje és egészsége engedte, eljárt dalostársulatával Debreczenbe is. **Magyariék** bánatos muzikaszója bizonyára felfogja idézni a szenvedő nótafa mélabus arcát azt az arcot, a melyet most a betegséggel járó szenvedés barázdássá tett. Fel fogja idézni egy-egy nóta azt a rokonszenves arcot s a közönség nem fog megelégedni **Dankó Pistáról**.

A *Magyariék* esemény számba menő hangversenyéről nem maradhat el senki, a ki tiszteli a nagy dalköltőt. Hiszünk és bizunk benne, hogy a magyar dal barátai eljönnek, ott lesznek s ez által is lehetővé teszik azt, hogy a beteg költő a tél zordon napjai elől elmenekülhessen **Aréobá**, a napsugaras délre s lehetőleg visszanyerje egészségét, a mely az egész magyar dal barátainak drága.

A karácsonyi iparkiallitás.

Felhívás Debreczen iparosaihoz.

Debreczen, október 28.

(Saját tudósítónktól.) A debreczeni ipartestület hivatását leghelyesebben fogja fel, amikor helyi iparczikkeinket megismertetni és megkedveltetni óhajtja a fogyasztó közönséggel. Kisebb körben buzgó ápolása ez a honi ipar nagy eszméjének s hogy ezt teszi az ipartestület, lehetetlen megtagadnunk tőle az elismerés szavát.

Az idén ismét rendez karácsonyi kiállítást az ipartestület. Meleghangu, okos felhívásban szólítja fel Debreczen iparosait, segédeit és tanonczeit arra, hogy készítményeikkel igyekezzenek jó hírnevet szerezni a debreczeni iparnak. A felhívás, melyet ma küld szét a testület elnöksége, teljes terjedelmében így hangzik:

Felhívás. Debreczen szab. kir. város összes képesített iparosaihoz, segédeihez és tanonczaikhoz.

Izléses, praktikus kivitelű és ár tekintetében is versenyképes ipari cikkeknek előállítására és kiállításra való felmutatására képezi főkéllékét annak, hogy a helyi ipari termelvényeket a fogyasztó közönséggel megbarátkoztassuk, a nagy közönség figyelmét ezen cikkek felhívjuk és ezáltal a helyi ipar emelését, felvirágzását előmozdítsuk, viszont pedig a külföldi gyári ipari cikkek városunk területéről kiküszöböljük.

Ezen eszme vezérelt bennünket mindenkor, valahányszor városunkban karácsonyi iparkiallitást rendeztünk s ezen eszme, valamint különösen a múlt évben elért azon szép siker, hogy a kiállított tárgyak legnagyobb része a nagy közönség igényeit minden tekintetben kielégítette s azok el is keltek, a kiállítók pedig kiállított munkájuk árát a karácsonyi ünnepeken már élvezhették, indít bennünket jelenleg is arra, hogy ez évben is karácsonyi kiállítást rendezzünk.

Felhívjuk ennél fogva a helybeli képesített mester urakat, hogy a helyi ipar fejlődése szempontjából rendezett iparkiallitáson minél több kiállításra és eladásra alkalmas tárgyat készítsenek s ilyen tárgyak készítésére egy segédeiket, mint tanonczaikat lehetőleg buzdítsák.

Debreczen, 1902. okt. 27.

Az ipartestület előljárósága.

Az ipartestület utasításokat és tudnivalókat is csatol e felhíváshoz, a kiállítandó tárgyak beküldésére, a díjakra és az értékesítésre vonatkozólag. E tudnivalókat legközelebb teljes terjedelmében közöljük.

* **A tanári kör ülése.** A debreczeni tanári kör igen népes gyűlést tartott f. hó 25-én **Dóczi Imre** elnöklete alatt, hogy állást foglaljon a tanárookra nézve rendkívül sérelmes fizetésrendezés ellen. **Dóczi** elnöki megnyitójában is hangsúlyozta, hogy bár a fizetésrendezés a felekezeti tanároknak most nem vonatkozik, mégis a felekezeti tanárok szempontjából is a tanári állás lefokozását látja abban a tervezetben, mely a lapokban nyilvánosságra jutott. **Majd Pogány Kornél** ismertette behatóan a tanárság jogos kívánalmait, melyek ugy foglaltatók össze, hogy a tanári fizetés kezdődjék a IX. fizetési osztály második foká-

Rövid egy hó

leforgása alatt egész Debreczen, úgy vidéken elterjedt elhatott azon jó hír, hogy áruházában rőfös, női divat és ruházati cikkek legjobb választékban olcsó szabott árak mellett megszerezhetők be. — Hogy ezen jó hírt tovább fejlessze raktárát őszi és téli cikkekkel megnagyobbítva ajánljuk a t. vevő közönség becses figyelmébe. Állandó újdonság Zubbony és Pongyola flanel különlegességek, kézi festményű mintákkal; ugy kézi himzésű pettyekkel egyedüli raktár. **Selyem paplan Sok vég ruhaszövet 25 krtól. 450 krig, valódi 140 cm. Zibelin és Jordan téli ruhaszövet, legjobb minőségű, legtartósabb vásznak 1 vég 5 frtól kezdve. Lifanon és asztalneműek nagyon olcsón Alkuval a t. vevő közönség nincs terhelve, minden egyes darabon legolcsóbb eredet igyári ár ki van tüntetve. Kossuth-utca 4.**

Asztalos József

val vagyis 2800 koronával és végződjék korpótlékek útján a VII. fizetési osztály első fokával vagyis 6000 koronával, ez más szóval a törvényszéki bírakkal való egyenlő elbánást jelenti. A kör az előadó javaslatot elfogadja és elhatározza, hogy tollal és szóval minden lehető megtesz a tanárság ezen méltányos kívánságainak elérése végett. A kör ezután folytatta a magyar írásbeli dolgozatokról szóló kérdés tárgyalását, melyben Kulcsár Endre szerepelt előadóul. A körben új tagokul beléptek a priarista főgimnázium új tanárai, névszerint Vitkó József, Majoros Ferencz, Varga Ferencz, dr. Szücs István, Eberhardt Károly.

* Eötvös Károly felolvasása Debreczenben. A múlt héten már említettük, hogy Eötvös Károly, a magyar szépirodalomnak egyik oszlopos munkása felolvasást fog tartani a Jogász Segítő Egyesület által rendezendő estélyen. A felolvasás eseményszámba fog menni, mert Eötvös Károly úgy tud irni a szép magyar próza nyelvén, mint kivüle igen kevesen az egész magyar földön. Mint tegnap, a Joghallgatók Segítő Egyesülete elnökségéhez küldött levelében írja a nagy író, november 9-én vasárnap délelőtt a pesti gyorsvonattal érkezik Debreczenbe s beleegyezett, hogy a felolvasó-estély d. u. 5 órakor legyen. A többi program-számra nézve a rendező-bizottság a legközelebbi napokban teszi meg a felkéréseket s a hét folyamán a meghívókat is szétbocsátja.

* Jóváhagyott közgyűlési határozat. A városi közgyűlés egyik legutóbbi határozatában kimondotta, hogy a hortobágyi napi díjakra 1000 korona póthitelt utal ki. A belügyminiszter ma érkezett leiratában ezen közgyűlési határozatot jóvá hagyta.

* Az Eötvös-utca kikövezése. Megirtuk a múlt héten, hogy az Eötvös-utca lakói utcájuk kiköveztetése s a légszuszítást bevezetése céljából kérvényt fognak beadni a városhoz. A terjedelmes indokolt kérvény már elkészült s tegnap be is érkezett a városi tanácshoz. A kérvényt a jog- és pénzügyi bizottság legközelebbi ülése tárgyalja.

* Fölhívás a debreczeni építő-iparosokhoz. Miután a helybeli iparos-tanonciskola téli szakirányu tanfolyama folyó évi november hó 1-én szombaton megnyílik és a rendes tanítás ugyanakkor kezdetét veendi, fölhatvannak az építőmesterek, hogy ujonnan szerződött tanonczaikat folyó hó 27., 28., 29. és 30-ik napjain, a rendes tanítási idő alatt, a Barcsai-féle háznál, az igazgatóságnál mulhatatlanul irassák be. Ugy a beirt, valamint a múlt tanév növendékei már folyó év nov. hó 1-én kötelesek jelentkezni és pedig a következő helyeken: az ácsstanoncok I. II. III. oszt. szombaton 1-én délelőtt 8 órakor a Barcsai háznál, a kőművesek haladó csoportja ugyanott délután 2 órakor, a kőművesek II - III-ik oszt. tanulói 1-én d. u. 2 órakor a Pacsirta-utcai ev. ref. elemi iskolában. Az esetleg mulasztók már november 1-én bejegyeztetnek. Az iparos tanonciskola igazgatósága.

* Szakosztályi ülések. A péntek délután tartandó előjárósági gyűlés tárgysorozatot most készítik elő az egyes iparos szakosztályok. Tegnap délután a fodrászok és czukrászok üléseztek, ma délelőtt az órák, délután a cipészek és lakatosok, holnap pedig a timárok, kőfaragók és ácsok szakosztályai tartanak üléseket.

* Országos cipészkongresszus és kiállítás Debreczenben.

A Szegeden tartott cipész-nagygyűlés elhatározta, hogy jövő nyáron Debreczenben tartják meg az országos cipészkongresszust. A kongresszussal kapcsolatban cipészkiállítás is lesz Debreczenben, melyen cipészeink a helyi ipar versenyképességéről fogják meggyőzni szaktársaikat. A cipészek szakosztálya beható tárgyalás alá veszi ma ezt az ügyet s kérvényeket intéz segélyek megadása iránt Láng miniszterhez, az iparkamarához, Debreczen városához s az ipartestülethez. Ugyancsak a mai ülésen kerül szóba a raktár-szakcsoport ügye, melynek megalakítása azért is kívánatos, hogy cipészeink az országos kongresszuson eredményt tudjanak felmutatni. A terv mindenestre megérdemli, hogy a debreczeni cipészek komoly tanácskozás után buzgó törekvéssel lássanak a cél megvalósításához.

* Egyházi gyűlések. Ma délután 4 órakor az ev. ref. egyház ispotályi toronyépítető, holnap délután az orgona-építető, 30-án délután pedig az ösztöndíj osztó bizottság tart ülést a presbiterium tanácstermében. E hó utolsó napján, pénteken pedig az árvügyi bizottság ülésezik s igen fontos ügyeket tárgyal.

* A főiskolai sakk-torna. Tegnap este kezdődött meg a főiskolai ifjak sakkversenye, melyen a kollegium legjobb játékosai vesznek részt. A verseny alkalmából felmerült egy sakk-kör megalakításának eszméje is. Mindenestre igen czélszerű volna, ha Debreczen jeles sakkozói együttesen gyakorolhatnák magukat a legszórakoztatóbb játékok egyikében. A főiskolai sakk-tornáról állandóan hozunk tudósításokat.

* Pályázat segédjegyzői állásra. Tiszacsege község segédjegyzője, Seres Gyula, a ki tavaly Debreczenben végzte a közigazgatási tanfolyamot, mindjárt hivatalbalépése után meghalt. A debreczeni fősolgabíró s a napokban hirdet pályázatot a megürült segédjegyzői állásra.

* Lopások kabán. Rosenfeld Izrael kabai lakos házának ablakait ismeretlen tettes kifeszítette s a szobából ruha darabokat és egy aranyláncot ellopott. A csendőrség nyomozza a tolvajt. — Özveggy Fűredi Józsefné kabai asszony nem arról híres, a miről a kabai asszonyok általában. Ez az asszony annak köszönheti híret, hogy minden megfogható tárgy a kezéhez ragad. A múlt héten Szegi Sándor házába hatolt be s onnan 12 korona készpénzt kezelt el. Ugyanaznap két szegény asszonyt károsított meg tíz liba erejéig. A tolvaj asszonyt feljelentették a csendőrök a szobozói járásbírósnak.

* Uri fehérneműek, nyakkendők, zsebkendők esernyők, harisnyák, Jäger alsó ruhák olcsón beszerezhetők *Bartha Kálmán* üzletében.

* Szegényházi ápoltak felruházása. A református egyház minden évben nemes missziót teljesít, mikor az árvákon kívül az elerőtlenült, gyámoltalan szegényházi ápoltakat is felruhazza. Az idén is mintegy kétszáz ispotályi ápoltnak ad meleg ruhát az egyház, mely pályázatot is irt ki ez öltözetek elkészítésére. A szabó iparosok bármikor megtekinthetik e pályázat feltételeit az ipartestület elnökségénél.

* Labdarugó mérkőzés. Vasárnap délután labdarugó mérkőzés volt a nagyerdei sport-téren. A D. T. K. E. második csapata s a róm. kath. főgimnázium labdarugói állottak szemben egymással. Eredmény 1:1. Az első goalt a főgimnázium növendékei rugták be ellenfelük kapujába.

* Halálozás. A következő gyászjelentést vettük: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, forrón szeretett kedves leányomnak, illetőleg testvérünknek, sógor-nőnek és nagynénünknek néhai hosszumezői és szentmiklósi Nagy Mariskának, folyó hó 27-én reggeli 1 órakor, hosszas és kínos betegség után történt gyászos elhunytát. Felejthetetlen drága halottunk földi részei folyó hó 29-én, délután 3 órakor fognak Hatvan-Csók-utca 3. szám alatti lakásunkról, az ev. ref. nagytemplomban tartandó gyászszertartás után a Kossuth-utcai sírkertben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre az elhunytak rokonait, barátait és ösmerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1902-dik évi október hó 27. Az elhunyt édes anyja: özv. hosszumezői és szentmiklósi Nagy Ferenczné. Testvérei: Elek, nejevel Sz. Dienes Ilonával s Ervin, Irén és Jenő gyermekeikkel. Emilia, Ziza.

* Jogászok bálja. Mint értesülünk jogakadémiánk ifjusága, mely már több ténykedésével magára hívta a jelen iskolai évben a közönség figyelmét, a farsangon, január elején fényes bált óhajtott rendezni. A mozgalmat ifj. *Osory István*, a Joghallgatók Segítő Egyesületének elnöke indította meg s terve annyival is inkább élénk visszhangra talált kollegái körében, mert sem tavaly, sem azeelőtt jogászbál nem volt. Mint értesülünk, a bált a Jogász Segítő Egylet és a Joghallgatók Köre alapja javára fogják rendezni s a rendező-bizottság a napokban gyűlést tart, melyen a tisztikar megválasztásáról, a meghívók szétküldéséről és más teendőkről intézkedik.

* Hivatalos órák a debreczeni tisztviselők önszegélyező egyesületében (Gróf Degenfeld-tér 2. szám az emeleten.) nov. hónapban mindenkor d. u. 5-6, 3-án: napibiztos Kocz Elek, 4-én napibiztos Kubay Alajos, 5-én napibiztos Márk Endre, 10-én napibiztos Materny Lajos, 17-én napibiztos Miskolczi Jenő, 24-én napibiztos Medgyessy Ferencz. Ez alkalmakkor mindennemű egyesületi ügyek elintézhetők s tagsági jelentkezések elfogadhatnak.

* Becsapott leány. Jól tudott hizelegni az öreg Zsófi néni Bencsik Eszternek, hogy összes ruháit azon ürügygel, hogy azokat kitisztítja, kitudta csalni. A szegény leány csak később jött rá, hogy mily botorul cselekedett. Nyolcz nap után, ez volt ugyanis a kitűzött határidő a visszsaadásra, elment a lakására, milyen nagy volt azonban meglepetése, hogy ott Zsófi néni nem ismerik. Eltűnt. A rendőrség keresi az ismeretlen Zsófi néni.

TOLNAI DÁNIEL czipő áruházában **DEBRECZEN,**

Főter 49. szám, a főpostával szemben.

Óriási választékban megérkeztek az őszi és téli idényre mindenféle **női-, férfi- és gyermek czipők,**

Legjobb minőségű áru! Leszállított olcsó árak!

* **Iparosok tagdíjai és a miniszter.** Láng kereskedelemügyi miniszter rendeletet intézett a debreczeni ipartestülethez, hogy az iparosok tagdíjait precízen s arányosan határozza meg. Az ipartestület maga is régen tervbe vette a tagdíjak rendezését, melyet fokozatos, progresszió alapon óhajt megvalósítani. E tárgyban a testület valószínűleg rendkívüli előjárásági ülést tart.

* **A zenede segítsége.** A most folyó városi közgyűlés tárgysorozatán egyik pontként szerepel a zenede beadványa, a melyben a várostól az eddigi 4000 korona szubvenziót továbbra is megadni kéri e műintézet igazgatósága. Figyelmébe ajánljuk ennek a kulturális egyletnek a sorsát minden bizottsági tagnak azzal a megjegyzéssel, hogy a legnagyobb szükmarkúságot követnék el bizottsági tagjaink, ha ezt a nemes irányu intézetet megfosztanák az eddigi segélytől. A gazdasági egyesület szubvenziójának tárgyalásakor már hallatszott egy pár e'lenséges hang a zenede ellen. Nos hát a boszut épen ezen a szép jövőjü egyleten kitölteni kissé méltatlan dolog lenne. Jó indulat kell, hogy vezesse városatyáinkat a zenedével szemben s meg kell szavazniok az existenciális fenntartásra mulhatlanul szükséges öszszegyet.

* **Négyszáz ezer koronás államségély.** A debreczeni főiskola tudvalevőleg 400,000 korona államségélyt kapott Wlassics minisztertől azon czélra, hogy bennlakói számára külön internatust építtethessen és magában az ősi épületben is modern javításokat eszközölhessen. Az internatus ügyét legközelebb tárgyalja az igazgatótanács és az egyházkerületi közgyűlés. A Vállalkozók Lapja már eleve felhívja a vállalkozók figyelmét ez építkezésekre, melyeknek fogantatása már a jövő évben várható.

* **Eltűnt leány.** Nyolcz nappal ezelőtt hagyta el Ocsvári Eszter szülei házát s azóta nem tért vissza. A 15 éves leány azzal távozott, hogy visszatér gazdájához. De oda nem érkezett el. Eltűnése miatt aggódó szülei a rendőrséghez fordultak segélyért, hogy gyermeküket feltalálhassák.

* **Hajtvadászat Vámospércsen.** Tizenegy debreczeni vadászból álló társaság hajtvadászatot rendezett vasárnap a vámospércsi erdőségeken. A vadásztársaság igen szép eredményt ért el, elejtett husz nyulat és hat őzet.

* **Szól a béka — hosszú ősz lesz.** A tanyán az ökörfarkkóró jövendő a népnek hosszú ősz, enyhe telet, idebenn — a béka. A békát a régi idő népei is megbízható időjósuknak tisztelték, e hagyomány él még ma is; a béka időjosi tehetségében és e tekintetben való megnyilatkozásában sokan hisznek. Ilyen időjós tehetségű békákat fődöztek föl a külvárosok végében az álló vizekben, ezekben az elsőrangú békatenyészdekben. A tavacszkában napok óta hangos kórusban jelentgetik néha kvartyogással és kuruty-szóval a bőséges nyáron természetessé hizott békák, hogy ne félj szegény ember, nem lesz hideg a tél, az ősz is hosszú lesz. A népek ledalább ezt olvassák ki a béka-konzertből, amely a langyos, késő őszi

estéken hallatszik a vízből és Falb ezen komoly konkurensének időjövendőléseit igen sokan készpénz gyanánt tisztelik. No, majd elvállik.

* **A hentesek és a vágóhid.** A vágóhidnál évek óta sok kellemetlenséget okozott, hogy olyan mesterek is vágattak, a kiknek erre jogosultságuk nem volt. Viszont ebből azon anomália keletkezett, hogy szabályszerűen nem lévén összeírva a jogosultak névsora, olyanok szenvedtek gyakran hátrányt, a kiknek volt vágatási engedélyük. Ezen a zürzavaron segít most az ipartestület, mikor összeírja és megküldi a vágóhid vezetőségének azon hentesmesterek hiteles névsorát, a kik és a kiknek segédek jogosultak a szarvasmarhák állandó vágatására.

* **Gyanus haláleset.** Pár nappal ezelőtt a kis 20 hónapos Boda Mária szemén ismeretlen okból egy seb keletkezett, mely napról-napra veszedelmesebb jellegűt öltött és negyednapra a szegény gyermek belehalt. A hullát dr. Varga Emil vizsgálta meg, a ki gyanusnak találta a gyermek halálának okát és jelentést tett az esetről a rendőrségnek. A gyanus halállal kimúlt gyermek hulláját beszállították a közkórházba, a hol ma tartják meg a törvényszéki boncolást, mely hivatva lesz kideríteni, hogy mi okozta a gyermek halálát és mitől származott a gyermek szemén a végzetes kimenetelű sérülés.

* **A rabsegélyző egylet választmánya** folyó hó 26-án gyűlést tartott dr. Szűcs Miklós törvényszéki elnök vezetése alatt a törvényszéki palota épületében. Örömmel vette a választmány tudomásul, hogy Balogh Dávid és Lukács Ármin kereskedők 10, illetőleg 6 korona adományt tettek az egylet czéljaira. Az egylet teljes vagyona fölötté áll 5500 koronának. A május 11-ki közgyűlés óta 6 kiszabadult foglyot, vagy letartóztatott családját segélyezte az egylet. A tagsági-díjak ez évről rendszeresen befolytak. Egy korábbi kérelmét, mely közbejött akadályok miatt nem volt teljesíthető, megismétli a választmány; méltányos feltételek mellett mintegy négy hold földet kérvén a városi tanácstól, hogy rabmunkaházát fölépíthesse s konyhakertészeti telepet létesíthessen.

* **Fegyelmi vizsgálat a hadházi jegyzők ellen.** Faust Elek pénzügyigazgató mult heti szemleutján megvizsgálta H. Hadház adópénztárát is és ott a főkönyvek vezetése körül nagy foku szabálytalanságokat fedezett fel. Az adóügyi segédjegyző például saját adójából irt le egy bizonyos összeget s több hamis följegyzés van a főkönyvekben. E szabálytalanságok birták rá Faust pénzügyigazgatót, hogy Sólyom Antal jegyző és Csapó segédjegyző ellen fegyelmi vizsgálatot kérjen a hajduböszörményi szolgabírósnál. E fegyelmet a szolgabírósnak legközelebb fogantatítja.

* **Garázdálkodó betörő.** Tóbiás Istvánné újkerti lakosnő nagyon kellemetlen helyzetben volt a mult héten. Egy ittas állapotban levő ember ment a kerítése alá s a legpiszkosabb gorombaságokkal kezdte traktálni az asszonyt, aki ijedtében szobájába zárkozott. A garázdál-

kodó atyafi ekkor betörte a kerítést s átkozódni kezdett. Csendőrök szállították el a brutális alakot, Töczek Imrét, akinek azonban azóta nyoma veszett s így a csendőrök ki sem tudták hallgatni, hanem feljelentették a rendőrségnek s a járásbírósnak.

* **Szökött katona.** Szépen feszült Miczura József 39-es közvitében a bakák egyenruhája. Feszített is szörnyen benne s talán végig szolgálta volna azt a három kis esztendőt, ha a manlicher-fegyver olomsulylyal nem nehezedett volna vállaira. Szép élet a katona élet, csak gyakorlatozni ne kellene. A fárasztó, sokszor kimerülésgig tartó egreczirozás elkedvetlenítette. Napokon át szomorú volt, éjjel nem tudott nyugodni, vége volt a szép életnek. — Most már csak egy vágya volt: a szabadulás. Ez tegnap elkövetkezett. A 39-ik gyalogezred parancsnoksága tegnap értesítette a rendőrséget, hogy Miczura József közlegény a Pavillonlaktanyából megszökött. Most aztán keresik mindenfele, hogy drágán fizesse meg önkéntesen szerzett kis szabadságát.

* **Ve'ekedés a ló miatt.** Kazai György hajdudorogi lakos furcsán indokolta meg azt, hogy Cs. Nagy Ferenczet a mult héten megbotozta. Mikor a csendőrök valatóra fogták Kazait, beismerte tettét s annak okául azt hozta fel, hogy Nagy Ferencz rosszul bánt a veje lovaival. Cs. Nagy még ma is nyomja az ágyat. A dorogi csendőrség súlyos testisértésért feljelentette Kazait a nánási járásbírósnak.

* **Betöréses lopás.** Még bizonyára élénk emlékezetében él a debreczeni közönségnek az a vakmerően elkövetett betöréses lopás, melyet egy lakatossegéd intézett a helybeli Neumann M. férfi-ruha-üzlete ellen. A fényes nappal elkövetett betörés nem sikerült. A tettest a helyszínen, munkája közben, mikor a Wertheim-féle szekrény kinyitásával bajlódott, meglepte a rendőrség és letartóztatta. — Ehhez hasonló eset történt szombaton a Neumann cég pécsi fiókjüzetével is. A különbség csak az, hogy a tettesnek 1700 korona készpénzzel, melyet a pénztárfiókból vett ki, sikerült megugrania. A rendőrségnél alapos a gyanu, hogy a tettes nem lehet más, mint Várad Lajos lakatossegéd, vagyis ugyanaz, aki a debreczeni üzletet akarta kirabolni. Várad Lajos, akit a törvényszék két évi börtönre ítelt, megszökött a büntetés elől s valószínű, hogy a betörést ő követte el. A rendőrség országosan körözteti.

* **Feltört magtár.** Kiss János debreczeni gazdától félmázsa tengerit lopott el a mult héten valaki. A most már ismerős tettes úgy követte el a lopást, hogy a magtár falát késsel aláasta s így jutott a tengerivel telt zsákhöz. A debreczeni csendőrség kinyomozta a tettest Szabó Sándor személyében, kinél az ásóeszközt is megtalálták. Szabót a ki beismerte tettét, a csendőrség átadta a vizsgálóbírósnak.

* **Őz hus,** frissen löve, kilónként kimerve kapható Márkus Jenő vendéglősnél.

November elsejére a kivilágításhoz

szükséges színes mécsek használathoz elkészítve megrendelhetők és jutányosan kaphatók

BLATTNER GYULA

porcellán- és üvegkereskedésében Fótér,

nagy tőzsde mellett.

* **Ökölcsepás.** Vadász Ferencz és Vadász János balmazújvárosi lakosok meglehetősen beborult állapotban találkoztak Balogh Istvánnal. A két testvér összeszólközött Baloghgal s a civakodás eredménye az lett, hogy az egyik Vadász fiu úgy vágta föbe pusztá ököllet Baloghot, hogy ez két hétig betegesen feküdt utána. Ugyanekkor a télikabátját is leszakították Baloghnak, a kinek ez a csapás szegénysége miatt nem kevésbé fáj. Vadászt, a ki beismerte tettét, feljelentették a debreczeni járásbírósnak.

* **Tegnap halottak.** Az anyakönyvi hivatal bejegyzése szerint tegnap a következők hunytak el Debreczenben: Szentpéteri Erzsébet ev. ref. 20 hónapos, Tolvaj Ferencz ev. ref. 66 éves kishirtokos, Balogh Juliánna ev. ref. 49 éves, Szöllösi József ev. ref. 2 éves, Kiss Dániel ev. ref. 8 napos, Dudás Alajosné róm. kath. 39 éves, Farkas Sándor ev. ref. 57 éves napszámos, Nagy Mária ev. ref. 35 éves, Nyiri Jánosné 66 éves, Molnár Imréné ev. ref. 44 éves, Kovács Mihály ev. ref. szegényházi ápoló 81 éves.

TÁVIRATOR.

A pénzügyi bizottság ülése.

Budapest, október 27. A pénzügyi bizottság üléséről hozott tudósításunk kiegészítésül táviratban közli tudósítónk, hogy Komjáthy azzal végezte beszédét, hogy a miniszterelnök az országot válságba sodorta Széll Kálmán válaszában elmondja, hogy a felvetett kérdések közeljárnak a politikai becület kérdéséhez. Kijelenti, hogy az osztrák parlament most is törvényes formában áll a magyarral. A kiegyezésről most még bizalmasan nem nyilatkozhat, a katonai javaslatoknál az országgyűlés jogán csorba nem esik, mert a törvényhozás intézkedése nélkül a póttartalékosokat a rendnél hosszabb ideig nem kötelezik a szolgálatra. A paktumot, a mit a pártok elfogadtak, becületesen megtartotta. — Az ismert pontokon kívül pedig semmi titkos pont nem volt a paktumban. A bizottság az imdemnitit általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

A Szigligeti-társaság jubileuma.

Nagyvárad, október 27. Nagyvárad irodalmi köre a Szigligeti-társaság ma ünnepelte fennállásának 10 éves jubileumát. Délelőtt diszközgyűlés volt, melyen Imrik Péter tartott ünnepi beszédet. Sas Ede pedig alkalmi költeményét olvasta fel. Este a színházban díszelőadás volt.

Megrabolt halott.

Budapest, okt. 27. Nem rég történt, hogy Gaál Dénes nyugalmazott főmérnök a fővárosba utaztában hirtelen meghalt a vonaton. A rendőrség a halottat a morgueba vitette, a nála talált 700 koronányi összeget, valamint kézitáskáját pedig le tétbe vette. Pár napra rá jelentkezett az elhunyt veje, Dr. Corzon Avendato Gábor tankerületi főigazgató, ügyvédje, Halassy Aladár kíséretében s átvéve a hagyatékot, csodálkozásukat fejezték ki annak csekély-sége felett. Mikor a bőröndöt is átvizsgálták, 73,000 korona értékű pirt találtak abban s egy jegyzéket, melyből kitűnt, hogy az elhunytnál még 70,000 koronának is kellett lenni, melyet előző nap a veszprémi takarékpénztárból vett fel. A pénz

azonban hiányzott s annak ellopásával mindjárt a hullaszállítót gyanúsították s lakásán meg is találták az elhunyt mellényét a pénzes boríték foszlányaival együtt, a pénz azonban hiányzott. A hullaszállítót letartóztatták.

Wlassios körútja.

Brassó, október 27. Wlassios Gyula vallás- és közoktatásügyi-miniszter Molnár Viktor miniszteri tanácsos és Rényi titkár kíséretében ma váratlanul ideérkezett és sorra látogatta az iskolákat a román gimnázium kivételével, hol éppen szünet volt. A miniszter minden iskolában maga intézgetett kérdéseket a tanulókhöz. Itt maradásának ideje még bizonytalan.

Lónyay grófné Bécsben.

Budapest, október 27. Bécsből jelentik, hogy Lónyay Elemérné grófné tegnap Meránból odaérkezett és az Imperial szállodába állt meg. A király délben egy óraker meglátogatta a grófnét, ki holnap délben Austerlitzbe utazik.

A póttartalékosok behívása.

Budapest, október 27. Bécsből jelentik, hogy a kormányok egyelőre semmit sem szándékoznak engedni a póttartalékosok behívását célzó javaslatból, de bevárják annak az osztrák plénumban való első olvasását s ha ott tesznek némi engedményt, úgy e szerint fogják módosítani a javaslatot.

A máramarosi vizsgálat.

Budapest, október 27. Máramaros-Szigetről jelentik, hogy Kaffka László miniszteri tanácsos pénteken befejezte működését Máramarosmegyében és ma Nagy-Károlyba utazott. Vizsgálatának eredményeként két főszolgabíró, egy szolgabíró, egy városi aljegyzőt, egy rendőrkapitányt, két községi jegyzőt, továbbá egy anyakönyvvezetőt függesztett föl állásuktól.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Bródi Henrik ügye.** Bródi Henrik, a sikkasztó volt irodaigazgató még mindig vizsgálati fogságban van. Védője, dr. Hegedüs Jenő kérvényt adott be a törvényszék vádtanácsához Bródi szabadlábra helyezése iránt. A vádtanács szombaton foglalkozott e kérvénnyel s mivel hivatali sikkasztás vádjá forogván fenn, a szökéstől alaposan lehet tartani, elutasította azzal a védőt. Ugy Bródi, mint védője meglebbezte a vádtanács e határozatát a királyi íté őtáblához, a mely még e héten tárgyalja a felebbezést.

CSARNOK.

A Józsefstadti kőkoporsó.

Rablámozon a hazáért.

Történelmi regény.

Irtá: Farkas Ernő.

(Folytatás.)

A levél felolvasása után Magas Ernő keskeny mellét büszkén kifeszítve, szemé-

ben egy ifju rajongó lángolásával kezdett beszélni:

— Uraim, itt még csak a kezdet kezdetén vagyunk, de nem úgy Magyarországon. Ott már Makk csaknem teljesen szervezte az összeesküvést. Csodálatos ember ez a Makk. Én bámultam őt és rajongó szeretettel csüggök rajta Bátor egészen a retenthetetlenségig, hős egészen a vakmerőségig. Szeméből ifju tűz, rendithetetlen bizalom és felvillanyozó reménység árad. Nincs egy szikrányi sem a vaskalaposságból, minden idege csupa tűz és csupa elszántság. Törhetetlen vaserély és akarat ritka jellem-szilárdsággal párosul benne. Oh, őt bátran követhetjük, még a poklon keresztül is. Tapasztalta ezt mindnyájunk bálványá, Kossuth is, a mikor felkereste őt Kiutahiában és elmondta neki ezt a merész tervét, hogy ő egy év alatt ismét fegyverbe állítja a nemzetet s minthogy a muszka közbelépését a többi nagy hatalmak nem engedik meg többé, a diadal biztos tudatában veszi föl a harcokat az osztrák önkény szuronyai ellen.

A kormányzó elragadtatással hallgatta és nyomban megbizta őt a titokban előkészítendő forradalom szervezésével. Kossuth, a nemzet megváltója bizta őt meg, van-e hát köztünk egy is, a ki czélunk és törekvéseink magasztosságában kételkednék?

A kihívó kérdésre egyhangulag ez volt a felelet:

— Nincsen!

Magas Ernő önelégülten mosolygott s mintegy diadalérzettel folytatta:

— Az ezredes a legaprólékosabb részletekig kikérte az ő utasításait s végül ezt kérdezte: És ha készen leszek a szervezéssel, mire kell még várnom? A kormányzó azt felelte, hogy várnia kell a nyilt fellépéssel addig, a mig ő is bejön az országba az európai szövetséges sereggel. A francziák, angolok és németek egyesült hadával tör be s ekkor csatlakozva hozzájuk, felszabadítja nemcsak Magyarországot, hanem Ausztriát is a zsarnok uralom alól, sőt az al-dunamenti apró fejedelemségek is visszakapják rég elvesztett önállóságukat.

A jelenlevők ámulattal hallgatták e felvillanyozó beszédet. Szemük nedves fényben csillogott a lelkük mélyéből felszivárgó örömkönyektől.

Csak Bíró Mihály homlokredőin látszott átsuhanni a kétkedés árnya.

— Minthogy tehát a felkelés Magyarországon már teljesen szervezve van, Erdély sem maradhat hátra, nem különösen a Székelyföld, a melynek Atilla véréből való vérei mindig elsőek voltak, ha a hazáért kellett föláldozni életüket.

— Most is azok lesznek! — szólt büszke önértéssel az ifju Horváth Károly.

— Bizom is benne, — felelte a láthatatlan kormány küldöttje. — A székely név ragyogó dicsősége most sem homályosulhat el. A szabadságvágyat nem lehet eltemetni, mint a kivégzett vértanukat. Az él és uralkodik a szivekben, az elmében, mig diadalra vezet a minden akadályt leküzdő lelkesedés. . . Most tehát megkezdhetjük erre nézve a tanácskozást.

Először is megállapították a titkos kormány erdélyi postaállomásait, majd átadta a hónap főnökének, Töröknek a titkos levelezés kulcsát, melynek fontosabb részei a következők voltak:

Kossuth neve: Romjay.

Ha futár indul kívülről: nevelő ajánlkozok. Főismertető jel: J. N. D. Summa: a sereg száma.

Ha kitörés ideje közeleg: Hamburgon keresztül utazván, az uton 2000 font sterlinget elvesztett. A becületesség megtaláló M. O. K. betűk alatt küldje Brüsszelbe. Folyt. köv.

Békési „Prima“ házikenyér sütőde Debreczenben.

Sütőde telep Miklós-utca 35. Falk ház. Főelárusító hely Nov. 1-től Piacz-u. 26. Szikszay ház, a nagytőzsde mellett. Fiók-elárusító helyek. Simonffy-u. 2. és 23. számú vassátrak, hol ma és mindennap az elárusítások történnek.

Korondi Sándorné és Társa.

SZINLAP.

Ma, kedden „9“ bérletben:

A lemondás.

Színmű 4 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Korolán gróf	— — —	Klenovits György.
Géza, fia	— — —	Palágyi Lajos.
Boldizsár, báró	— — —	Sebestyén Géza.
Pártos Elek, titkárja	— — —	Virágháthy I.
Tuba gróf	— — —	Pataki Béla.
Herczenberger, nyugalmazott tábornok	— — —	Nagy Dezső.
Kovács Bálint	— — —	Szilágyi Aladár.
Orvos	— — —	Szalay Károly.
Özv. báró Boldizsárné	— — —	Ebergényiné.
Dorsai Irén, Korolán gróf neje	— — —	Mensáros M.
Tekla, báró Boldizsár leánya	— — —	Csige Ilonka.
Sarolta, grófnő	— — —	Jeszenskyné I.

BELLEVILLEI SZÜZ.

Operette. 3 felvonásban.

Eladó

egy, körülbelül 900 négyszögöl területű

SZÖLLŐ

Debreczenben, a zsidókerthben pajtával és egy 500 négyszögöl területű szőlő Sámsonban, a Budaházy-kertben.

Értekezhetni Ujlaki Hugó ügyvédnél Debreczen, Piac-utca 63.

Uj szállítási vállalat.

Elvállal a vasutól be és ki, való fuvarozásokat, butor csomagolást szállítással, költözködések és bármilyen szállítmányokat pontos esz- közléssel a legjutányosabb ár mellett.

Tisztelettel:

KUPFER JENŐ

Debreczen, Hatvan-u. 6. Telefonszám 84.

Nagy választékban.

Mi den nagyságu Téli gyajju kendők, férfi - női-és gyermek alsó Tricó ruhák és harisnyák, Francia, Cosmannosi színes, fehér Pique és Sinór Barchetek a legszolidabb szabott árak mellett kaphatók:

JÁNOSSY JÓZSEF és TÁRSA

Vászon és kézmű raktárban Debreczen, Piac-utca, Főtűzde mellett.

Szives figyelmébe ajánlva czégem.

Eredeti angol francia divat szövetem megérkeztek, azokat igen szolid árban izléses kivitelben ajánlom a szép és elegáns ruhát viselő uri közönség figyelmébe, szöveteim valódiságáért kezeskedem.

ANTAL VINCZE.

férfi szabó divat üzlete Simonffy-utca 1 sz.

A tisztviselő egyesület szállítója.

Magyar- és diszruhák a legszebb kivitelben.

Magyar királyi Államvasutak üzletvezetőség Debreczen.

25374

szám.

III. 1902

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A debreczeni üzletvezetőség központjában és a hozzá tartozó vonalak állomásain, őrházaiban, az osztálymérnökségek, forgalmi főnökségek és fűtőházakban lévő

ÓRÁKNAK

valamint a személyzetnek kiosztott intézeti tulajdont képező zsebóráknak jókarban tartása és javítása czéljából 1903. évi január 1-től számított 3 évre új szerződések fognak köttetni, mely czéjből nyilvános pályázat hirdettetik.

A pályázatban csakis képesített és a debreczeni üzletvezetőség területén lakó önálló órák vehetnek részt.

Az üzletvezetőség vonalai a pályáórák gondozása tekintetében négy csoportra vannak osztva, u. m.

I. csoport.

A Püspökladány-nagykárolyi, nagykárolyi-zilahai és Sarmaság-szilágy-somlyói vonal Püspökladány állomás kizárásával, továbbá a Debreczen-tiszalöki, Debreczen-nagylétei-vertesi és Sáránd-derecskei, a Debreczen-füzesabonyi vonal Füzes-Abony állomás kizárásával, továbbá az üzletvezetőség központja és szertára, összesen 426 kilométer.

II. csoport.

Nagykároly-zimiri, Nagybocksó-kisbocksói, Szigetkamara-aknaszlatinai, Taraczköz-alsónerezniczei, Szatmár-nagybányai és Szatmár-fehérgyarmati vonal, Nagykirály állomás kizárásával, összesen 363 kilométer, és a szatmári forgalmi főnökség.

III. csoport.

Királyháza-s.-a.-ujhelyi, Csap-ungvári, Bályu-lawocznei vonal Királyháza és S.-A.-Ujhely állomás kizárásával, összesen 251 kilométer és a s.-a.-ujhelyi forgalmi főnökség.

IV. csoport

A Debreczen-szerencsi, Nyiregyháza-esapi, Nyiregyháza-mátészalkai és a Királytelek-óhatkócsi vonal, Debreczen, Szerencs és Óhatkócs állomások kizárásával, összesen 308 kilométer.

Az egyes csoportokra külön-külön adandó be az ajánlat a kilométerenkénti egységár kivételével.

Az ajánlatok pecsételt zárt borítékban üzletvezetőségünk titkárságához f. évi november hó 10-éig küldendők be és a boríték közező felirással látandó el:

„Ajánlat a 25374/1902 számhoz, pályáórási munkálatokra.“

A szerződési feltételekre nézve az üzletvezetőség III. osztálya (Piac-utca, Tisza-palota II. emelet) délelőtt 9—12 óra között adja meg a kellő felvilágosítást.

Kelt Debreczen, 1902 október 24.

Az üzletvezetőség.

Utánnymás nem díjaztatik.

Dávid Jakab új vaskereskedése Debreczen, Piac-u. 7. szám. (Vecsey ház.) **Vasak és vasneműek, konyha berendezési és gazdasági cikkek, minden iparágához tartozó szerszám és vasalás nagy raktára.** Olcsó beszerzési forrás.

Urasszonyaim! rozsa mentes szénvasalóimra föl hívom becses figyelmüket.

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további azó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélnyi tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg bekezdettik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Eladó szép új ház 1400 forinttal megvehető. Homokkert I. j. 30/b.

Rentabilis vállalathoz 2000 forint kölcsönt keresek. Ajánlatokat „Hitelképes” jelleggel a kiadóhivatal továbbít.

Hat koronáért női ruha szabást tanítok. Egyháztér 3 sz.

Vállalok 15-16 nagy jószágot telelésre, a fejős tehenet teljes hasznáért. Czim Vértés, Liget tanya Kiss Sándor gazdálkodó.

כשר Kóser libahus kapható Arany János-utca 46.

Fűszer-üzletben elárúsítónak ajánlkozok egy fiatal leány esetleg vidékre is, már négy év óta szatócs üzletbe van alkalmazva. Czim a kiadóban.

Egy szoba, konyha, kamara jó vizű kút van az udvarban 14 koronáért Nov 1-re kiadó. Timár-u. 17. sz.

Tanuló lányok fehérnemű varráshoz felvétetnek Darabos-u. 35.

Gymnázista V. osztályu elvállal tanítani I-V gym-náziumig fiukat. Czim a kiadóban.

Kohn Hermann Hatvan-u. 17. sz. alatti kézműáru részletüzletére a m. t. vevőközönség b. figyelmét felhívja. Mindenféle őszi és téli újdonságok már megérkeztek és a legjutányosabb árak mellett, havi, vagy heti részletfizetésre árusítatnak.

Tanulónak jó családból való fiu fűszerkereskedésbe felvétetik. Czim a kiadóba.

Eladó ház, mely áll három szoba, mellékhelyiségekből és istállóból. Honvéd-u. 70. sz.

Butorozott szoba külön bejárattal kiadó, Szent Anna-u. 5.

Butorozott 2 szobás lakás előszobával kiadó, esetleg butor nélkül is. Irodának igen alkalmas e helyiség. Ugyanott nagy magtár és nagy pince helységi kiadó. Csapó-utca 11.

Nincs ajándék! ezt kizárják legolcsóbb áraink Divatos női ruhakelmék, diszek, Barchetek kendők, meleg alsók **Boross Testvérek** nődivat áruházában, Debreczen Kossuth-u. 6.

Kényelmes beszerzés Felvágott fa, házhoz szállítva m. m. 90 kr. megrendelhető **MARMOSTEIN HERMAN** Hatvan-u. 35.

Battyányi-utcán, 8-ik szám alatti ház ondódi földjével, vagy anélkül, valamint a régi Rabbkert melletti majorsági földön levő nagy magtár eladó. Értekezhetni **Vadon Sándor** ügyvédi irodájában, Deák Ferencz-utca 15. szám alatt.

Cocus lábtörlők és Piaczi kényeztetők 28 kr. feljebb nagy választékban **MÁRTON GYULA** divat és rövidáru üzletében, Bika szálloda mellett.

14 krért a legtisztább szagnélküli petroléumot csakis **Fazekas Kálmán** festék és petroléum üzletében Hatvan-u. 4. (Tóth Gy. vasbutor üzlete mellett) zerezhetjük be. Czigre kérem ügyelni.

Mindenki meggyőződhetik arról, hogy 32 frórt egy kitűnő minőségű

„Singer családi varrógép”

kapható szabadalmazott himző készülékkel,

Rosenberg és Hammer

Varrógép és kerékpár üzletében, Debreczen, Piacz-utca 2. szám a nagytemplom mellett.

Szakszerű javító műhely.

Varrógép és kerékpár alkatrészek ingyen olcsón. — Villamos házi csengők felszerelése és javítása elvállalattik.

Színházi

Selyem sálók,

selyemkendők,

Toll- és Gáz-Boák.

Szörmelolliék (Boák)

1. forinttól feljebb

Női- és férfi esernyők,

a legjobb állásu

párisi és bécsi fűzők

Kaphatók;

Bosznay J. és Társa,

divatáruházában, Kossuth-utca 5.

Tetemes pénz megtakarítás!

ezéjából legajánlatosabb a czipő, csizma

kalap és fehérnemű

cikkek beszerzésére

Neumann Testvérek

kereskedése, Debreczen, a Tisza-palotában hol az őszi és téli idényre már a legdusabb választékban s feltűnő olcsó árakban kaphatók a legjobb minőségű házilag készült **czipők és csizmák**

Kedvező vétel folytán tetemesen le-szállított árak!

Posztó csizmák és czipők nagyon olcsón.

Tisztelettel:

Neumann Testvérek.

RUHATISZTÍTÓ INTÉZET.

30 ÉV ÓTA FENNÁLL.

Elsőrangu ruhatisztító és javító intézet. Elvállal mindennemű tisztítást, javítást és vasalást.

30 ÉV ÓTA FENNÁLL.

SÁNDOR JÁNOS férfi szabó Debreczen, Piacz-utca 47. sz. a postával szemben.

Rosenthal malomban megnyilt az olaj-malom!!

Készít tőkmagból, napraforgó, repeze és kenderből

a legjobb olajat.

Az őrlő malomban sima, szitált és pitle őrlést, tengeri, és árpa darálást a legjutányosabb árban gyorsan elkészítve. Olajmagvakat a legmagasabb napi áron vásárolok.

Tisztelettel

Rosenthal Dániel.

Télre való finom zöldségfajták

Sárgarépa, Petrezselyem, Káposzta, Retek, Czókla, Spanyol-hagyma, Zeller, Burgonya kaphatók nagy mennyiségben:

Kontsek Géza

magkisérleti telepén. Megtekinthető és megrendelhető az üzletben **Kossuth-utca.**

Felhívás!

Van szerencsénk a n. é. közönség szives figyelmét arra felhívni, miszerint sziveskedjék a kenyér vétel alkalmával saját érdekében a rajta lévő vignétáinkra, amelyek világosan

„Orosházi házikenyér” nyomással

vannak ellátva különös figyelemmel lenni, mert csakis az ilyen vignétákkal ellátott kenyerek származnak a valódi orosházi házikenyér sütdénkből, amelyeket ezidő szerint még csak Simonffy-utca (bérház) és Piacz-utca 79. sz. alatt árusítunk el.

Egyben értesítjük, hogy a jövő héttől kezdve abban a kellemes helyzetben leszünk, hogy a házhoz való szállításra előjegyzéseket már elfogadhatunk, amelyeket a legpontosabban eszközölni fogunk.

Teljes tisztelettel

Gémes Ferencz és Társa,

Orosházi kenyér sütdőde.